CRJM – Centrul de Resurse Juridice din Moldova (old)

Vladislav Gribincea: „F?r? o optimizare a sistemului judec?toresc nu putem vorbi de o justi?ie eficient?”

paik · Wednesday, March 11th, 2015

Notele de politici elaborate de partenerii pentru dezvoltare ai Republicii Moldova, un program, de fapt, care exprim? prin reformele ?i ac?iunile propuse a?tept?rile acestor parteneri, nu puteau s? nu presupun? capitole speciale consacrate combaterii corup?iei ?i reformarea eficient? a justi?iei. De fapt, ca ?i celelalte, capitolele respective seam?n? mai degrab? cu un fel de inventar al restan?elor. Despre ce este vorba, de fapt? Despre reluarea real? ?i nu de ochii lumii a reformelor care nu mai sufer? amânare?

O discu?ie cu juristul Vladislav Gribincea, directorul Centrului de Resurse Juridice.

Europa Liber?: Notele de politici elaborate de partenerii pentru dezvoltare ai Republicii Moldova ?i prezentate guvern?rii. Vorbim în aceast? diminea?? despre lupta cu corup?ia ?i reforma justi?iei. De fapt, ce se constat? ?i, mai ales, se propune ca reform?, pe termen scurt ?i mediu, inclusiv în domeniile respective e ceva din punctul Dvs. de vedere nou sau sunt lucruri vechi, asumate, dar haide?i s? spunem a?a, ratate, mereu amânate sau z?d?rnicite premeditat?

Vladislav Gribincea: „Eu a? spune c? 90% din cele propuse în domeniul combaterii corup?iei ?i reformei justi?iei sunt chestiuni asumate de Guvern înc? din anul 2011, dar care înc? nu au fost implementate.”

Europa Liber?: Dvs. cum explica?i acest gest al partenerilor de dezvoltare de a pune, iat?, pe masa de lucru a guvern?rii o list? de constat?ri dure ?i m?suri punctuale pe care aceasta s? le realizeze urgent pentru a continua, cum se sugereaz?, s? se considere pro-european?, adic?, bun?oar?, ata?at? standardelor europene de justi?ie ?i de combatere a corup?iei?

Vladislav Gribincea: „Chiar documentul men?ioneaz? c? în anul 2014 reforma justi?iei ?i combaterea corup?iei au încetinit. ?i probabil din acest motiv a venit acest document. Pe de alt? parte, partenerii de dezvoltare s-au angajat s? aloce sume substan?iale de bani pentru aceste dou? reforme ?i ei ar vrea s? vad? c? angajamentele asumate anterior vor fi urmate de c?tre actualul Guvern. Prin asta se explic? acest document. Mai mult ca atât, reformele trebuie s? vin? de la Guvern. Acestea sunt în mare parte reforme asumate deja.

Nu a sunat foarte ferm vocea actual? a Guvernului c? el va continua reformele asumate de Guvernul anterior. ?i probabil acest document vine s? afirme sprijinul fa?? reformelor anterioare ?i

ca ?i cum încurajarea Guvernului actual s? continue reformele Guvernului anterior.”

Europa Liber?: Dl Gribincea când a fost publicat pentru prima data programul de guvernare mult? lume l-a g?sit nemul?umitor în ceea ce ?ine lupta cu corup?ia. Se spunea atunci c? din el rezult? o „lupt? pa?nic?” cu acest fenomen. Ce pute?i spune despre aceste note?

Vladislav Gribincea: „Pe hârtie pot fi scrise multe lucruri. Chiar ?i acum m?surile scrise în planul de activitate a Guvernului sunt suficiente pentru a combate efectiv corup?ia, dac? activit??ile sunt implementate în mod adecvat. Practica a ar?tat din anii anteriori c? lucrurile, de?i erau scrise, multe nu erau realizate, iar altele erau realizate doar pe hârtie, din acest motiv nu se vedea efect.”

Europa Liber?: Acum, despre ce sunt cele circa 80 de pagini de note? Despre instrumente de reform? alese prost, f?r? inspira?ie? Despre nereu?ite sau despre sabotare premeditat??

Vladislav Gribincea: „În ceea ce prive?te reforma justi?iei ?i combaterea corup?iei, documentul reitereaz? în cea mai mare parte angajamentele adoptate de Parlament în anii 2011-2012. Adic? nu este ceva nou, este doar o reiterare pentru Guvern ?i Parlament c? angajamentele asumate anterior trebuie duse pân? la cap?t. Cum ar fi, spre exemplu, optimizarea h?r?ii judec?tore?ti, asigurarea unui sistem eficient de selec?ie a judec?torilor ?i promovarea acestora, asigurarea unui mecanism adecvat de distribuire aleatorie a dosarelor ?i înregistrarea audio a ?edin?elor judec?tore?ti, combaterea veritabil? a corup?iei mari etc.”

Europa Liber?: Optimizarea h?r?ii judec?tore?ti este ceva pe ce insist? ?i organiza?ia pe care o reprezenta?i. S-a început acest lucru?

Vladislav Gribincea: „Organiza?ia pe care am onoarea ?i pl?cerea s? o conduc a elaborat un studiu privin optimizarea h?r?ii judec?tore?ti la solicitarea Ministerului Justi?iei ?i în colaborare cu Consiliul Superior a Magistraturii. F?r? o optimizare a sistemului judec?toresc, noi nu putem vorbi de o justi?ie calitativ? ?i eficient?. Guvernul s-a asumat prin punctul unul al strategiei, adic? prima activitate de strategie, s? optimizeze harta judec?toreasc?. Pân? la moment nu s-au f?cut foarte multe lucruri.”

Europa Liber?: Adic? s? închid? ni?te judec?torii, s? le fortifice pe altele?

Vladislav Gribincea: „E foarte greu s? contezi pe o justi?ie calitativ? atunci când în acea instan?? sunt trei sau patru judec?tori, unul dintre care unul este pre?edinte, al doilea este judec?tor de instruc?ie, adic? se ocup? doar de o categorie specific? de cazuri, iar ceilal?i doi – examineaz? toate categoriile de cauze.”

Europa Liber?: Deci, cu alte cuvinte, dac? acum se insist? pe aceste reforme, se insist? în primul rând din motiv c? multe s-au f?cut de ochii lumii sau nu s-au f?cut deloc, de?i s-a declarat inten?ia ferm? de a realiza ceva în acest sens. Dvs. ce a?i remarca drept cele mai importante reforme propuse, în documentul respectiv, spre realizare pe termen scurt, mediu cum vedem în aceast? privin?? – revigorarea combaterii corup?iei ?i reforma credibil? a justi?iei?

Vladislav Gribincea: „În ceea ce prive?te combaterea corup?iei, eu a? scoate în eviden?? adoptarea legisla?iei în ceea ce prive?te finan?area partidelor politice, în?sprirea regulilor cu privire la declararea veniturilor propriet??ilor ?i intereselor, fortificarea capacit??ilor Comisiei

Na?ionale de Integritatea ?i a CNA, unificarea ?i eficientizarea activit??ii procurorilor în ceea ce prive?te investigarea cazurilor de corup?ie, aplicarea sanc?iunilor pe m?sura persoanelor corupte, aplicarea altor m?suri alternative celor penale cum ar fi confiscarea propriet??ilor dobândite prin corup?ie etc.

În ceea ce prive?te reforma justi?iei, aici am men?ionat deja câteva activit??i, dar mai este înc? reforma procuraturii, mai este transparentizarea activit??ii Consiliului Superior a Magistraturii, unificarea practicii judec?tore?ti."

Europa Liber?: Teme despre care se discut? intens ?i organiza?ia pe care o reprezenta?i le-a abordat deseori ?i cu maxim? intensitate. Mergând iar??i pe aceast? cale de concretizare, cât de realist? ar trebui s? ni par? nou? recomandarea sau mai degrab? imperativul privind faptul c? „func?ionarii de rang înalt, implica?i în acte de corup?ie, trebuie adu?i în fa?a justi?iei?

Vladislav Gribincea: „Probabil acest deziderat rezult? din faptul c? nu am avut func?ionari de rang înalt care ar fi fost condamna?i pentru corup?ie sau ar fi fost condamna?i cu sanc?iuni adecvate. CNA, spre exemplu, sau Procuratura Anticorup?ie examineaz? cauze m?runte care nu combat în esen?? fenomenul. Se ?tie c? „pe?tele de la cap se stric?, dar se cur??? de la coad?". Se insist? acum pe o alt? abordare – abordarea de combatere a corup?iei mari. Pentru c? dac? nu exist? corup?ie la nivel înalt nu va fi corup?ie nici la nivel mic."

Europa Liber?: Voi cita din nou: „To?i reprezentan?ii guvernului s?-?i ia angajamentul public de a respecta principiile transparen?ei ?i integrit??ii". Acum nu se ia un asemenea angajament? Sau e vorba de formalizarea unui asemenea gest?

Vladislav Gribincea: „Formal acest lucru exist?, âns? în practic? multe lucruri nu sunt realizate. Spre exemplu, în ceea ce privesc veniturile ?i propriet??ile, multe lucruri sunt declarate în mod general, f?r? a putea descifra în termeni practici care sunt conflictele de interese ale unui func?ionar sau altul. De asemenea sunt probleme în ceea ce privesc banii publici, acordarea contractelor etc."

Europa Liber?: Atunci când cazurile de judecat? sunt audiate în oficiile judec?torilor, acest fapt faciliteaz? corup?ia, un nou citat – „Utilizarea s?lilor de judecat? trebuie s? fie obligatorie în toate localit??ile" – am continuat citatul. Pare a fi simplu dle Gribincea. Nu este? Sau nu a fost pân? acum, ce e aici de reformat atât de grav, încât s? nu se poate realiza?

Vladislav Gribincea: „Ca întotdeauna, „diavolul se ascunde în detalii". Eu cred c? multe din m?surile care sunt puse acum sunt destul de simplu de realizat dac? exist? voin?? politic?. Nu am auzit o voin?? politic? ferm? în realizarea multor activit??i. Unele sunt mai complicat de realizat, spre exemplu efectuarea ?edin?elor de judecat? în s?li de ?edin?e speciale, în Chi?in?u mai ales, dar totu?i sunt posibile. Practica a ar?tat c? chiar aceste s?li din Chi?in?u care sunt pu?ine nu sunt suficiente pentru judec?tori, ele ?i a?a nu sunt folosite. Judec?torii preferând s? examineze cauzele în birourile proprii, izolând astfel examinarea cauzei ?i nepermi?ând publicului s? asiste la ?edin??."

Europa Liber?: „Anularea imunit??ii parlamentarilor pentru cazurile de urm?rire penal?". De ce nu a fost posibil? pân? acum? Iat? o alt? problem? vizat? de partenerii…

Vladislav Gribincea: „Eu am fost stupefiat de modul cum s-a abordat acest subiect în

Parlamentul anterior. Unele din partidele politice de la guvernarea de atunci ?i-au asumat angajamentul ca prima lege votat? s? fie înl?turarea imunit??ii deputa?ilor. În ultima instan??, de?i era con?tient de faptul c? nu are voturi necesare, a scos chestiunea la vot, special pentru a o respinge, astfel încât o anumit? perioad? de timp subiectul s? nu poat? fi discutat în Parlament. Practica confirm? în multe ??ri: cu cât este mai mare imunitatea deputa?ilor, cu atât este mai mare tendin?a de a abuza de func?ia pe care o de?in. Recent chiar ?i în Ucraina, în care situa?ia era mult mai sensibil? decât în Republica Moldova, s-a renun?at la imunitatea parlamentar?.”

Europa Liber?: Dle Gribincea, în primele apari?ii publice noul ministru al justi?iei, care a fost avansat din func?ia de vice-ministru trebuie s? preciz?m, se pare c? a st?ruit mai ales pe o asanare din interior a sistemului. În general parc? nu po?i pune pe cineva s? se scoate singur de chic? din mla?tina corup?iei. Cum s? realizezi reformele dac? domin? situa?ia asta „o mân? spal? pe alta”, iar autorit??ile pe de alt? parte vor asanarea din interior?

Vladislav Gribincea: „Eu am în?eles mesajul Ministerului Justi?iei un pic altfel – c? reformarea trebuie s? aib? loc pe toate direc?iile. ?i într-adev?r e foarte greu s? ai o justi?ie eficient? atunci când cei din sistem nu accept? multe din ini?iative. Dar sunt de acord ?i cu Dvs. c? dac? la?i reforma justi?iei la cheremul judec?torilor, reform? veritabil? nu va fi. Trebuie ?i la nivel legislativ, ?i la nivel de Guvern s? se intervin? plenar, dar ?i s? încerc?m s? convingem judec?torii c? reformele sunt necesare. În cazul când judec?torii nu accept? aceste reforme, atunci probabil fie trebuie de schimbat judec?torii, fie trebuie de discutat cât de eficiente sunt m?surile propuse de c?tre Guvern, poate chiar nu sunt corecte.”

This entry was posted on Wednesday, March 11th, 2015 at 1:02 pm and is filed under Mass-media despre noi
You can follow any responses to this entry through the Comments (RSS) feed. Both comments and pings are currently closed.